

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6To/66/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8616010291
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8616010291.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Rastislava Vargu, PhD., LL.M., MBA, na verejnom zasadnutí konanom dňa 23.01.2020 v trestnej veci obžalovaného G.. P. U., pre prečin nátlaku podľa § 192 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zákona, s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zákona, o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 14.10.2019, sp. zn. 1T/134/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie prokurátora.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Svidník zo dňa 14.10.2019, sp. zn. 1T/134/2016 bol obžalovaný P. U. oslobodený spod obžaloby okresného prokurátora vo Svidníku zo dňa 29.10.2016, sp. zn. Pv 31/15/7712-53 podľa § 285 písm. a/ Tr. poriadku, v ktorej mu bol za vinu kladený skutok, že ako starosta obce H., okr. X., ktorému bola známa hmotná núdza, ako aj nepriaznivé majetkové a osobné pomery občanov obce W. F., X. X., Q. X., U. L., Y. X., Y. O., P. X., T. F. a F. O. v období od leta 2014 najneskôr do 15.11.2014 sa mal u nich domáhať, aby v komunálnych voľbách 2014, konaných dňa 15.11.2014 v budove miestneho obecného úradu volili za starostu obce iba jeho, lebo inak im neumožní naďalej pracovať v rámci verejnoprospešných prác v obci, ani v rámci iných obecných prác, ako aj ukončí s nimi nájomné zmluvy v obecných bytoch a U. L. mal tiež nútiť, aby v školskom roku 2014/2015 umiestnila svoje deti do základnej školy v obci, lebo inak s ňou nebude podpísaná dohoda o menších obecných službách, lebo nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Proti tomuto rozsudku, riadne a včas, po jeho vyhlásení, odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku, priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní podal odvolanie prokurátor, ktoré odôvodnil podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 15.11.2019. Namietal, že s rozhodnutím súdu, ani odôvodnením nie je možné súhlasiť, lebo vykonané dôkazy súd vyhodnotil povrchno a jednostranne v prospech obžalovaného. Tiež nedostatočne odstránil rozpory oproti skorším výpovediam svedkov poškodených a zmenu výpovede niektorých svedkov v podstate odôvodnil len tým, že na ich skoršie výpovede boli navádzané pani L.. Na rozdiel od názoru súdu, práve výpoveď svedkyne U. L. bola významná, keď hoci sama nemala osobnú skúsenosť s tým, aby sa starosta niekomu vyhrážal alebo niekoho k niečomu nútil, práve na popud viacerých občanov, ktorí sa jej sťažovali na starostu, čo im robil a čo neurobil a nespokojných s predbežnými výsledkami volieb kontaktovala okresnú volebnú komisiu a táto policajtov, ktorí od týchto nespokojných občanov požadovali napísanie čestných prehlásení v súvislosti s ich výhradami k správaniu sa starostu pred voľbami, pričom tieto prehlásenia písali sami, dobrovoľne a uvádzali v nich osobnú skúsenosť s nekalými praktikami starostu pred voľbami, ale aj po nich. Menovaná trestné oznámenie podala nie pre nátlak starostu na občanov, ale pre volebnú korupciu a s tým súvisiacu nezákonnosť volieb, pričom tieto skutočnosti preverovala NAKA, ktorá časť týkajúcu sa nátlaku odstúpila Okresnému riaditeľstvu PZ vo Svidníku. Práve tí občania, na ktorých bol zo strany starostu vyvíjaný nátlak, ju ako poškodení splnomocnili na ich zastupovanie v trestnom konaní, pričom až na hlavnom pojednávaní vypovedali inak ako v prípravnom konaní. Popretie spontánnych výpovedí

svedkyne poškodenej W. F. z prípravného konania, s ktorými korešpondovalo aj čestné prehlásenie, tvrdením, že vtedy bola pod vplyvom tabletiiek, je neakceptovateľné, toľž keď táto opakovane potvrdila vyhrážky zo strany starostu takým spôsobom, ktorý nevzbudzoval pochybnosti o tom, aby táto bola pod vplyvom tabletiiek a nevedela, čo rozprávala, pričom aj na hlavnom pojednávaní pripustila, že v jednom prípade jej starosta povedal, že ak ho nebude voliť, tak jej nedá prácu a zožerú ju potkany. Výpoveď svedkyne poškodenej X. X. nebola v podstate akceptovaná, hoci potvrdila svoje výpovede z prípravného konania, teda že od manžela Q. X. sa mala dozvedieť, že starosta sa mu pár týždňov pred voľbami mal vyhrážať, že ak ho nebudú voliť, tak im nedá prácu na VPP, vyhodí ich z bytu a nebudú mať z čoho žiť a pomrú od hladu. Svedok poškodený Q. X. zase potvrdil, že vlastnoručne napísal a podpísal čestné prehlásenie, no neuviedol dôvod, prečo tak urobil a následne uviedol, že si na nič nepamätá a že po voľbách neboli robené žiadne nátlaky na neho a jeho rodinu. Svedkyňa poškodená U. L. vo výpovedi na hlavnom pojednávaní potvrdila pravdivosť svojich skorších výpovedí, no vzápätí poprela, aby ju starosta pred voľbami nútil, aby ho volila. Svedkyne poškodené T. F. a Y. X. si nepamätali na to, aby sa im starosta vyhrážal, no Y. X. až po prečítaní jej skoršej výpovede poprela jej pravdivosť s tým, že na výpoveď ju nahovorila X. X.. Svedkovia poškodení Y. O., F. O., P. X. a B. L. popreli pravdivosť svojich výpovedí z prípravného konania, pričom P. X. mal byť k svojej výpovedi donútený otcom U. X. a U. L. a čestné prehlásenie za B. L. mala napísať U. L.. Nezodpovedanou však ostáva otázka, prečo práve títo svedkovia poškodení, ktorí splnomocnili U. L., aby zastupovala ich práva ako poškodených v trestnom konaní, následne modifikovali svoje skoršie výpovede. Odpoveď na túto otázku je možné hľadať snád v tom, že ich prvotná snaha dosiahnuť neplatnosť volieb a zvolenie iného starostu bola márna, pričom riešenie ich existenčných problémov je spojené so starostom obce, funkciu ktorého aj naďalej vykonával a vykonáva obžalovaný. Vzhľadom na uvedené navrhuje, aby odvolací súd zrušil odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a vrátil vec tomuto súdu, aby ju znovu prejednal a rozhodol.

Na základe takto podaného odvolania krajský súd v zmysle ust. § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadnuc aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že samotné výpovede svedkov z hlavného pojednávania by sa dali zhrnúť do dvoch kategórii. Prvá, početnejšia kategória svedkov poškodených bola tá, ktorá si s odstupom času na výpovede z prípravného konania nepamätala a následne až po prečítaní výpovede z prípravného konania uviedli, že táto výpoveď z prípravného konania je nepravdivá. Druhou kategóriou boli tí, ktorí ešte predtým, ako im bola prečítaná výpoveď z prípravného konania negovali svoju výpoveď z prípravného konania a to z dôvodu, že na ňu boli navádzaní. Spoločným menovateľom obidvoch kategórii svedkov je fakt, že ani jeden z nich počas výsluchu na hlavnom pojednávaní nepotvrdil, že obžalovaný sa im mal vyhrážať, nútiť ich k niečomu alebo ich nejakým spôsobom nejako ovplyvňovať. Dokonca aj samotná splnomocnenkyňa poškodených počas výpovede na hlavnom pojednávaní uviedla, že konkrétnu skúsenosť s tým, aby obžalovaný sa niekomu vyhrážal alebo niekoho nútil, nemá. Z toho vyplýva, že ani ona, ako osoba, ktorá iniciovala začatie trestného konania podaním trestného oznámenia, nebola priamym svedkom toho, čo sa obžalovanému kladie za vinu v obžalobe, ale ako uviedla, o nekalej činnosti starostu sa mala dozvedieť len sprostredkovane, cez osoby, ktoré však pri výsluchu na hlavnom pojednávaní toto nepotvrdili. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť a porovnať výpovede vykonané v prípravnom konaní a v konaní pred súdom, pričom výpoveď pred súdom má vyššiu právnu silu ako výpoveď v prípravnom konaní a to z dôvodu, že výpoveď pred súdom je urobená pod prisahou. Súd skoro vo všetkých výpovediach urobených v prípravnom konaní zistil vzájomnú obsahovú podobnosť, čo zakladá vysokú pravdepodobnosť, že svedkovia boli na svoju výpoveď v prípravnom konaní navádzaní, resp. niekým usmerňovaní, čo potvrdili vo svojej výpovedi dňa 06.09.2019 aj svedkovia B. L. a P. X., keď svedok L. uviedol, že v prípravnom konaní vypovedal na základe inštrukcií pani L. a obsah výpovede svedka X. v prípravnom konaní bola pani L. ovplyvnená. Ako svedok L. pri svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní uviedol, práve pani L. ako splnomocnenkyňa poškodených bola tá, ktorá mala za neho napísať aj čestné prehlásenie. V prejednávanom prípade tak nebol produkovaný žiaden dôkaz, ktorý by nepochybne umožňoval záver, že obžalovaný spáchal skutok uvedený v obžalobe, nakoľko ani jeden zo svedkov, ktorí vypovedali na hlavnom pojednávaní, nepotvrdil, aby obžalovaný svojím konaním mal naplniť skutkovú podstatu trestného činu kladeného mu za vinu v obžalobe. Za danej situácie, pri absencii iných dôkazov, súd nemohol bez pochybnosti ustáliť trestnú zodpovednosť obžalovaného a teda aplikoval zásadu v pochybnostiach v prospech obžalovaného.

Krajský súd po oboznámení sa s odvolaním napadnutým rozhodnutím, ako aj obsahom predloženého spisu konštatuje, že súd prvého stupňa na hlavnom pojednávaní vykonal celé do úvahy prichádzajúce dokazovanie, týkajúce sa skutku uvedeného v obžalobe prokurátora a boli vykonané dôkazy v rozsahu potrebnom na zistenie a ustálenie skutkového stavu veci a to zákonným spôsobom, pričom ani prokurátor v rámci odvolacieho konania sa nedomáhal vykonania ďalších dôkazov. Z takto procesne zabezpečených dôkazov následne okresný súd vyvodil skutkové okolnosti tak, ako sú uvedené vo výroku napadnutého rozsudku, pričom tieto dôkazy majú oporu vo výsledkoch dokazovania a prvostupňový súd vyhodnotil dôkazy v súlade so zásadou uvedenou v § 2 ods. 12 Tr. poriadku. Krajský súd preto považuje tieto skutkové zistenia za správne a s nimi sa stotožňuje a keďže okresný súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne s jednotlivými dôkazmi, z ktorých pri zisťovaní skutkového stavu vychádzal, vysporiadal, odvolací súd na toto rozhodnutie súdu prvého stupňa v celom rozsahu odkazuje.

S poukazom na dokazovanie vykonané pred súdom prvého stupňa sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že výsledky vykonaného dokazovania jednoznačne nepreukázali konanie obžalovaného G.. P. U. tak, ako mu to obžaloba kládla za vinu, preto odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa o oslobodení obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. a/ Tr. poriadku za správne a zákonné. Aj podľa odvolacieho súdu je jednoznačné, že celé trestné stíhanie obžalovaného G.. P. U. v prípravnom konaní bolo vykonané na základe trestného oznámenia podaného svedkyňou U. L. a po výpovediach svedkov poškodených, ktorí popísali ako sa im starosta obce H., teda obžalovaný, mal vyhrážať, že keď ho nebudú v komunálnych voľbách v roku 2014 voliť za starostu, tak im neumožní naďalej pracovať v rámci verejnoprospešných prác v obci a ukončí s nimi nájomné zmluvy v obecných bytoch. Vo vzťahu k uvedenému je potrebné konštatovať, že uvedení svedkovia poškodení však pred súdom prvého stupňa nezotrvali na týchto výpovediach z prípravného konania, ale všetci tieto výpovede popreli, pričom tak ako to konštatoval aj súd prvého stupňa, časť svedkov sa na tieto výpovede vôbec nepamätala a časť svedkov poprela skutočnosti tam uvádzané, avšak obidve skupiny svedkov v prevažnej miere uvádzali, že na svoju výpoveď boli navedení neúspešnou protikandidátkou obžalovaného v komunálnych voľbách 2014 U. L., prípadne niektorým zo svojich rodinných príslušníkov. Vo vzťahu k uvedenému krajský súd dodáva, že je pozoruhodné, že všetci poškodení konanie starostu, ktorý mal na nich vykonávať nátlak, oznámili až po komunálnych voľbách konaných dňa 15.11.2014, napriek tomu, že k týmto malo dochádzať už od leta 2014. Zároveň z výsluchu ďalších svedkov a to najmä svedka P. W., zamestnanca obce, vyplýva, že starosta sa správal korektne, on nemá vedomosť, aby sa mal niekomu vyhrážať a čo sa týka poškodených, títo sami mali problémy s dochádzkou na verejnoprospešné práce, ale napriek tomu ich starosta nevyhodil, naopak mal snahu ich aj naďalej zamestnávať. Rovnako sa odvolací súd stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že ani oznamovateľka, svedkyňa U. L. nemala konkrétnu osobnú skúsenosť s tým, aby sa starosta niekomu vyhrážal, alebo niekoho k niečomu nútil, ale toto mala vedieť iba sprostredkovane. Vo vzťahu k tvrdeniam, že sa obžalovaný mal vyhrážať, že kto vezme svoje deti zo základnej školy v obci H., tak s ním nebude podpísaná dohoda o menších obecných službách, odvolací súd udáva, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že uvedenú skutočnosť schválilo obecné zastupiteľstvo, pričom ak sa tak obžalovaný vyjadroval, tak len reprodukoval toto rozhodnutie, s tým, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že napriek tomu, že viacerí svedkovia poškodení sa jednoznačne vyjadrili, že obžalovaného nevolili, resp. došlo aj k preloženiu detí poškodených zo základnej školy v obci H. do obce P., starosta s nikým z uvedených osôb výkon verejnoprospešných prác, ani nájomné zmluvy v obecných bytoch neukončil.

V súvislosti s uvedeným je potrebné poukázať na to, že povinnosťou obžalovaného nie je dokazovať svoju nevinu. Zásada prezumpcie neviny vyžaduje, aby to bol štát, ktorý nesie v trestnom konaní dôkazné bremeno, vykonané dôkazy musia jednoznačne a s najvyšším stupňom istoty preukazovať, že skutok uvedený v obžalobe sa stal, tento je trestným činom a práve obžalovaný je osobou, ktorá sa predmetného žalovaného skutku dopustila. V prípade existencie akýchkoľvek rozumných pochybností je potrebné s poukazom na zásadu in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech obžalovaného) vykladať tieto pochybnosti v prospech obžalovaného a nie naopak. Ani vysoký stupeň podozrenia by sám osebe nevytváral zákonný podklad pre odsudzujúci výrok rozsudku.

Z uvedených dôvodov sa krajský súd stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že v prejednávanej veci pred súdom prvého stupňa nebol vykonaný dôkaz, ktorý by jednoznačne preukazoval spáchanie skutku

obžalovaným, nakoľko svedkovia, ktorých výpovede boli podkladom pre trestné stíhanie a podanie obžaloby, od týchto ustúpili s odôvodnením, že na tieto boli navedené.

Na základe uvedeného potom Krajský súd v Prešove považoval rozhodnutie súdu prvého stupňa o tom, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný, za správne a zákonné.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd riadny opravný prostriedok prokurátora vyhodnotil ako nedôvodný a tento postupom podľa § 319 Tr. poriadku zamietol.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.